

OverErven

helende grondverbonden

Over-Erven ('o:vər, ɛrvən) werkwoord

1. De wijze waarop individuele (voormalige) agrarische erven in het landelijk gebied zich kunnen ontwikkelen tot gezonde leefmilieus.
2. Proces waarbij deze gezonde leefmilieus op erven onderling verbonden worden tot grondverbonden van zorgzame gemeenschappen in een gezonde leefomgeving.
3. De nalatenschap waarbij duurzame investering in het landschap door de huidige generatie leidt tot maatschappelijk rendement voor de volgende generaties.

DE DIAGNOSE

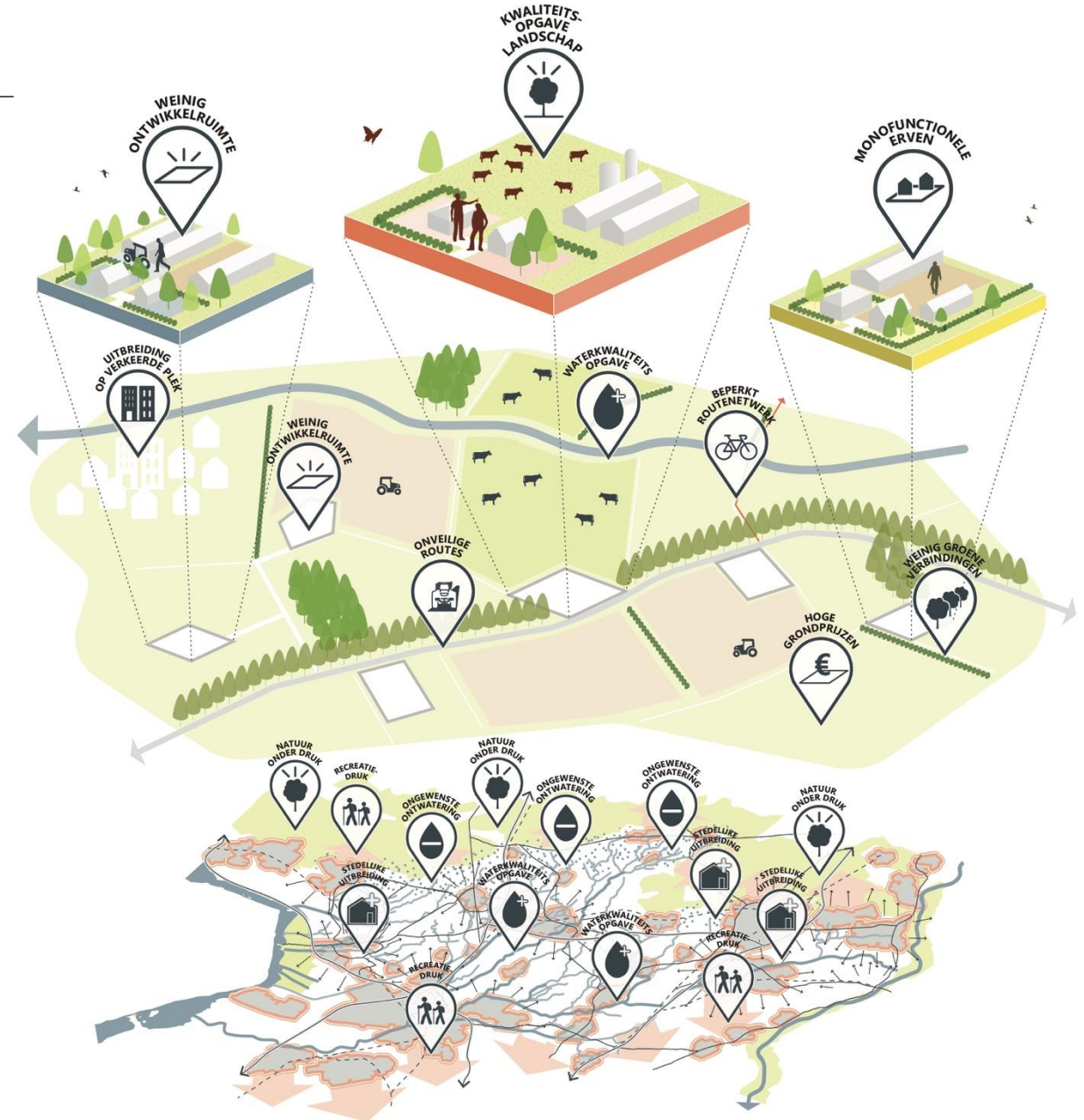
Van de FoodValley

Zorg staat onder druk door vergrijzing, minder beweging en stress. Dit beïnvloedt onze fysieke en mentale gezondheid. Een gezond en gelukkig landschap om in te wonen, werken en recreëren mist.

De vallei heeft te maken met een buitengebied onder druk: landbouw, water, bodem en recreatieruimte zijn uit balans.

Op dit moment gaan percelen naar de hoogste bidder, worden woningen op de verkeerde plek gebouwd en er wordt niet geïnvesteerd in duurzame kwaliteit van het landschap.

Noodzakelijke schuifruimte en een werkbare aanpak ontbreekt. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het landschap die gedragen wordt door agrariërs, burgers en overheid is nodig.

LANDSCHAP ALS MEDICIJN

OverErven

OverErven geeft schuifruimte en biedt een werkbare aanpak:

1. OverErven gaat over het individuele erf
2. OverErven zoomt uit over de erven heen en vinden de schaal van het grondverbond
3. OverErven gaat over de generaties heen: wat laten we achter voor de toekomstige generaties?

De waarde blijft in het gebied en wordt ingezet voor een gezond, toegankelijk en aantrekkelijker landschap. Zo realiseren we sociale verbondenheid en een veelkleurige toekomst.

{Grond-verbond}

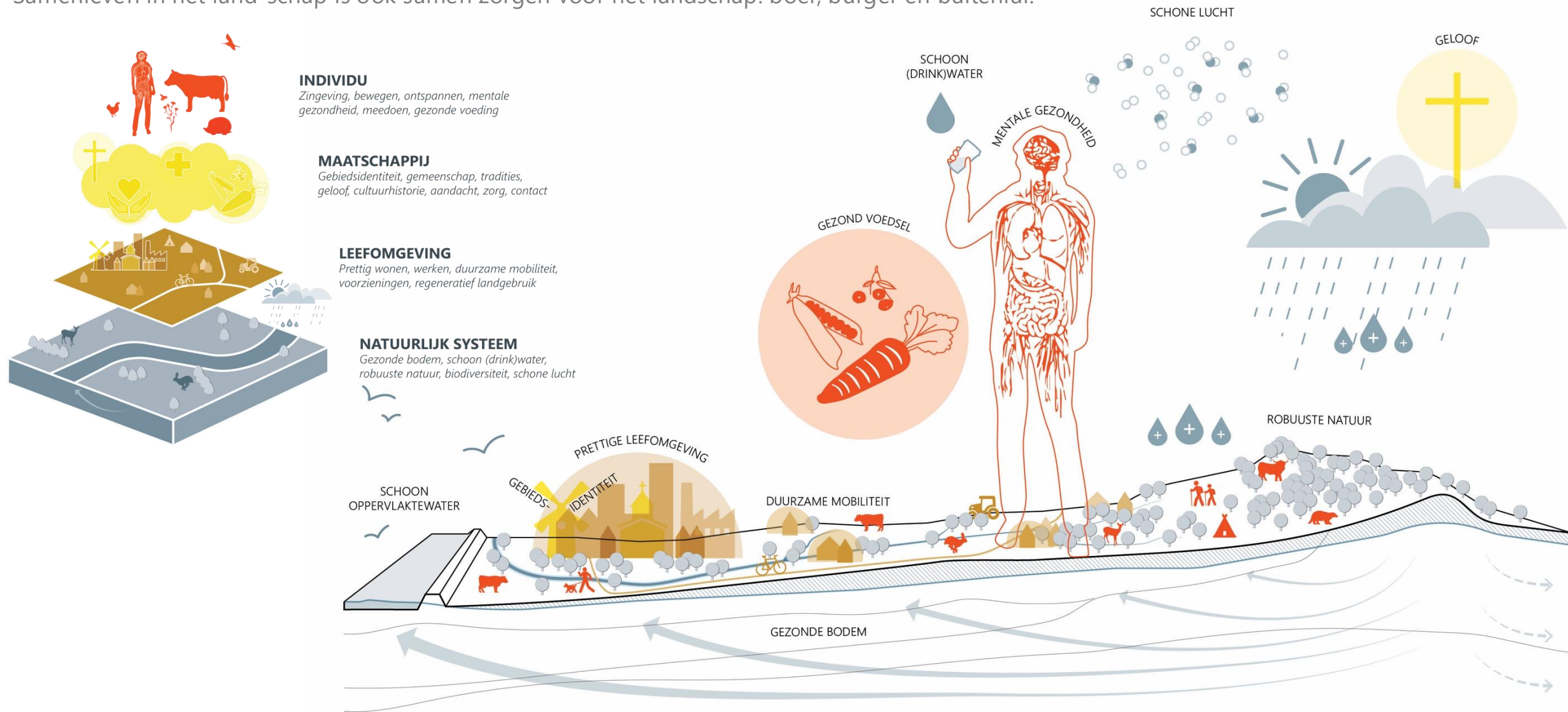
Samenwerkingsverband op gebiedsniveau waarin grondeigenaren waaronder agrariërs, ondernemers, (nieuwe) bewoners en andere betrokken partijen zich voor langere tijd verbinden aan de gezamenlijke ontwikkeling, het beheer en het gebruik van gronden.

HET DOEL

Mens en dier in balans en gezond met het landschap verbonden

Samenleven in het land-schap is ook samen zorgen voor het landschap: boer, burger en buitenlui.

HET EFFECT

Perspectief, draagvlak en ademruimte

OverErven zorgt voor een gezonde leefomgeving voor de natuur en voor de inwoners van de vallei.

Effecten worden zichtbaar op **positieve gezondheid:**

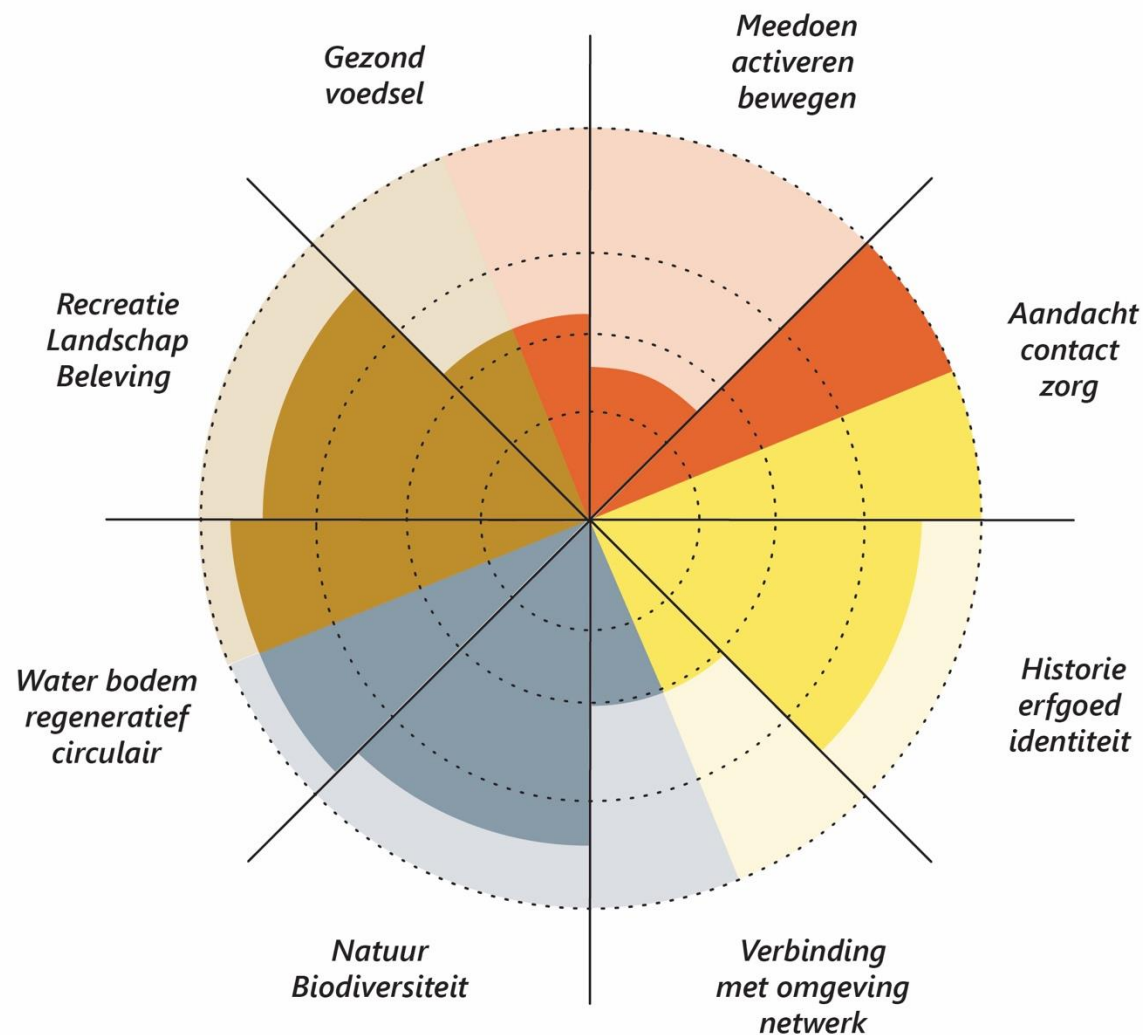
mensen worden geïnspireerd om te bewegen en te zorgen. Ze ervaren gemeenschapsvorming en zingeving. De regionale eigenheid, met historische wortels wordt versterkt.

Er groeit een **gezond natuurlijk systeem:**

Vertraging en fluctuatie in het watersysteem, regeneratief beheerde bodems, biodiversiteit op velden en in natuur, schone lucht.

Baten ontstaan op de **erven** en in de **dorpen:**

die een toegankelijker natuurlijker landschap zien ontstaan en die worden uitgenodigd om hiervan te genieten. Dit gaat ook via de maag: met gezond eigen voedsel van betrokken boeren.

De waarden-waaier gebruiken we om effecten op waarden zichtbaar te maken (hier als voorbeeld ingevuld).

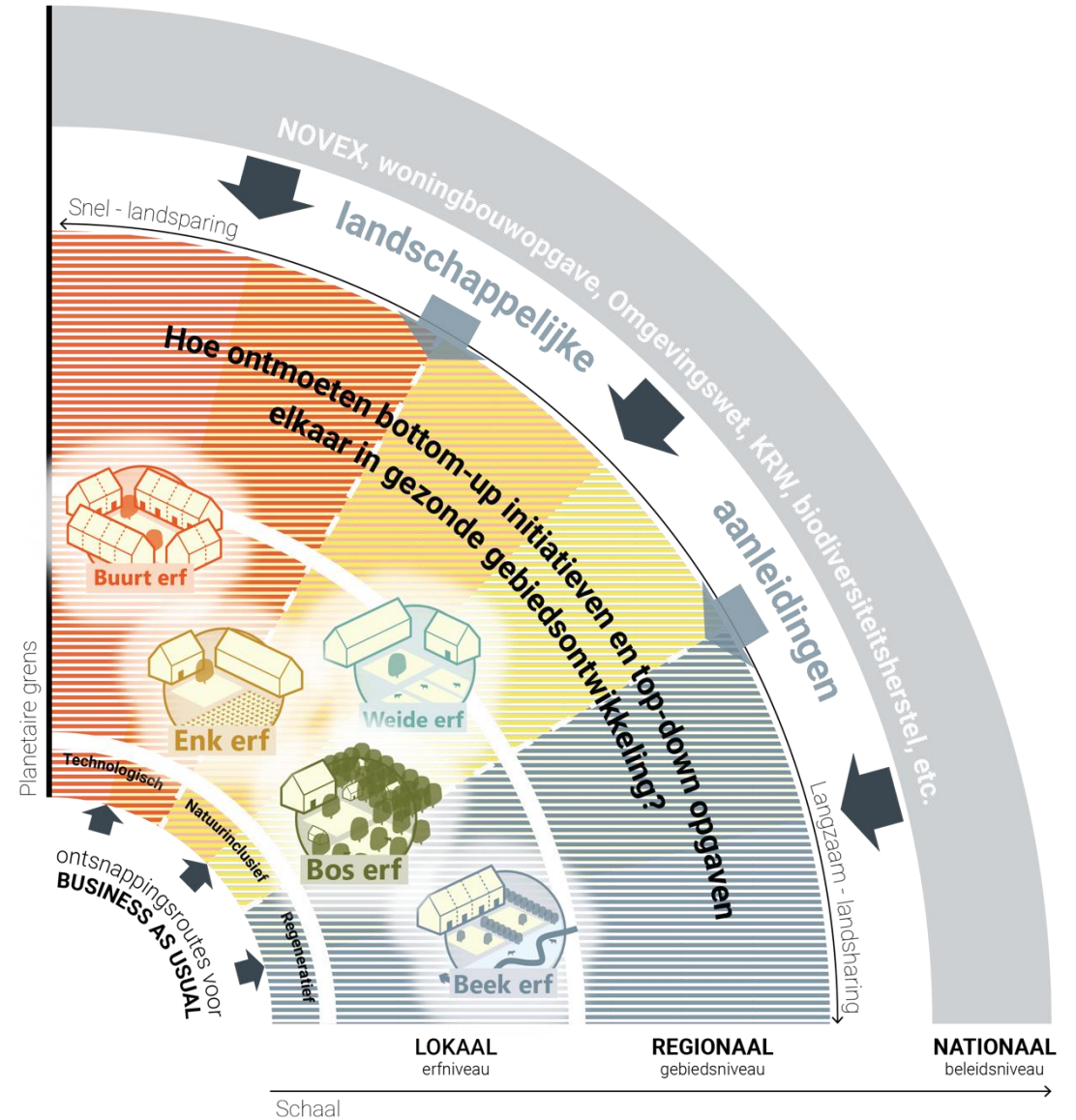
SAMEN KOMEN WE VERDER

Regionaal systeemherstel vanuit lokale autonomie

Om het effect te bereiken is het van belang dat het landschap weer **betekenis** krijgt als **verbindende schaal** tussen **individu** en **regio**.

We zijn verleerd om onszelf op deze tussenschaal te **organiseren**. In het landschap kunnen **collectieven** van boeren, burgers en buitenlui weer de verbindende schakel vormen. Deze **coöperatieve gemeenschappen** zijn meer dan de som der delen. Ze kunnen de **kwaliteit** van landschappen sterk vergroten en op **gebiedsniveau** zorgen voor collectieve **ontwikkeling**.

Het **systeem** van overheidsregels loopt vast, terwijl burgers en boeren juist snakken naar **autonomie**. Ons voorstel is om hen die autonomie op gemeenschapsniveau terug te geven en hen samen landschapsontwikkelingsplannen te laten maken die vervolgens via een landinrichtingsbesluit **juridisch** worden vastgelegd. Zo ontstaan vanuit het gebied **handelingsperspectieven** waarmee de regio als geheel vooruit kan. Zonder vrees voor de overheid!

GRONDVERBOND ALS MIDDEL

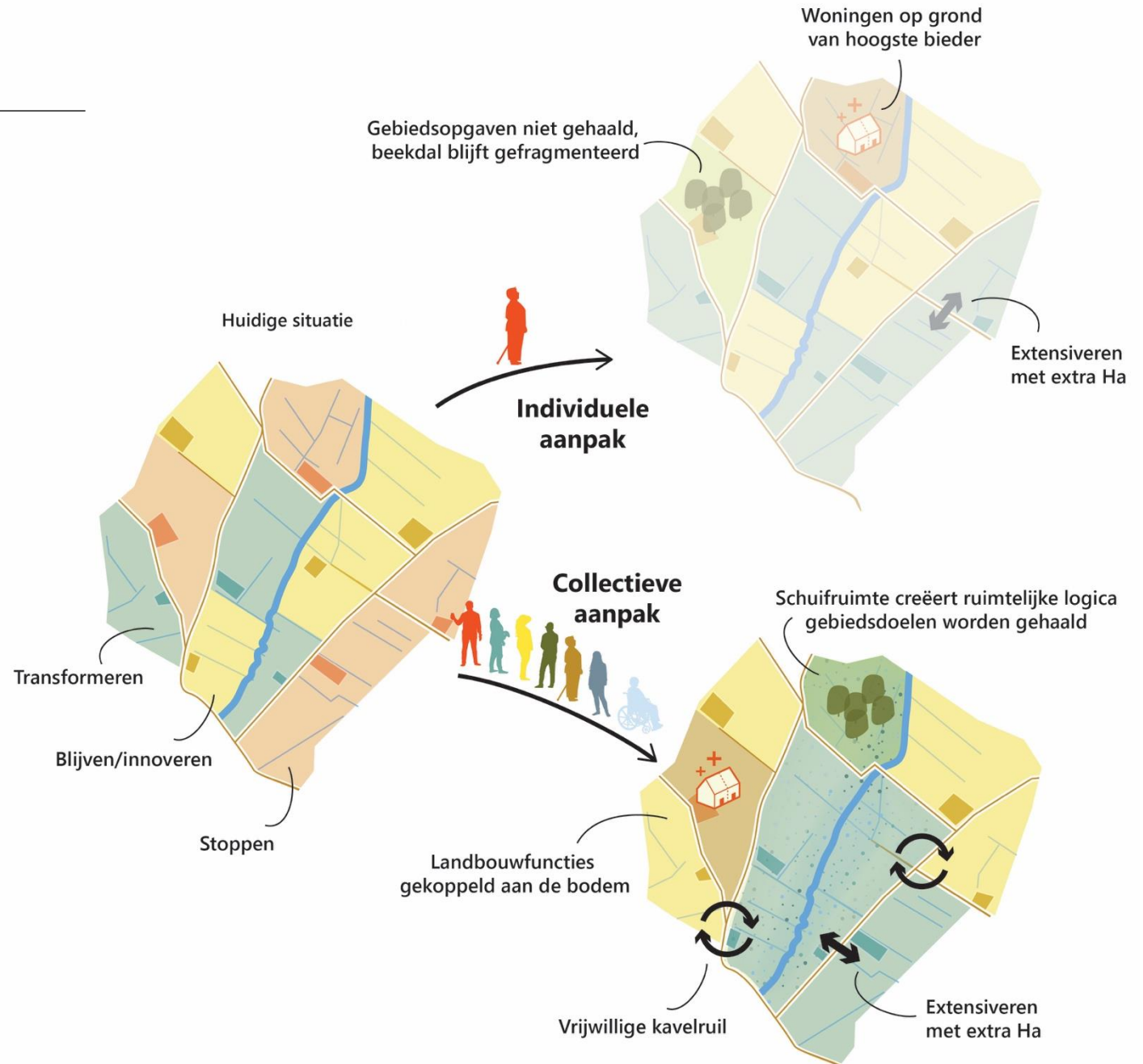
Collectieve aanpak

Concreet stelt OverErven nieuwe grondverbonden voor:

Gebiedsspecifieke landschapsoöperaties van boeren en burgers, waarin wonen, werken en landbouw samenkomen.

De huidige individuele aanpak heeft tot op heden niet tot succes geleid en zorgt ervoor dat het gebied op slot zit/blijft.

OverErven als **collectieve aanpak** zorgt voor **schuifruimte** (in hectares) om vele maatschappelijke doelen die ruimte claimen in het gebied mogelijk te maken.

7 STAPPEN OVERERVEN

Stappen naar een kleurrijke toekomst

Dit stappenplan beschrijft hoe overheden, boeren, bewoners en investeerders via een gebiedscoöperatie samenwerken aan een economisch haalbare en maatschappelijk waardevolle ontwikkeling van het landschap.

TRANSFORMATIE
korte termijn

1

KOPLOPERGEBIEDEN

overheden wijzen (koploper)gebieden aan met ontwikkelruimte, -tijd en -kaders

2

GRONDVERBOND

perceeleigenaren nemen initiatief tot vorming grondverbond

3

GEBIEDSPAN

opstellen van een collectief gebiedsplan met financiële en maatschappelijke ademruimte

4

FUNDAMENT

borgen financieel en planologisch fundament door grondverbond en overheden

5

BOUWSTENEN

ruilen & inrichten kavels met functionele bouwstenen + landschappelijke inrichtingsprincipes

6

LANDSCHAPSBEHEER

langjarige instandhouding landschap met inkomstenstromen uit exploitatie

7

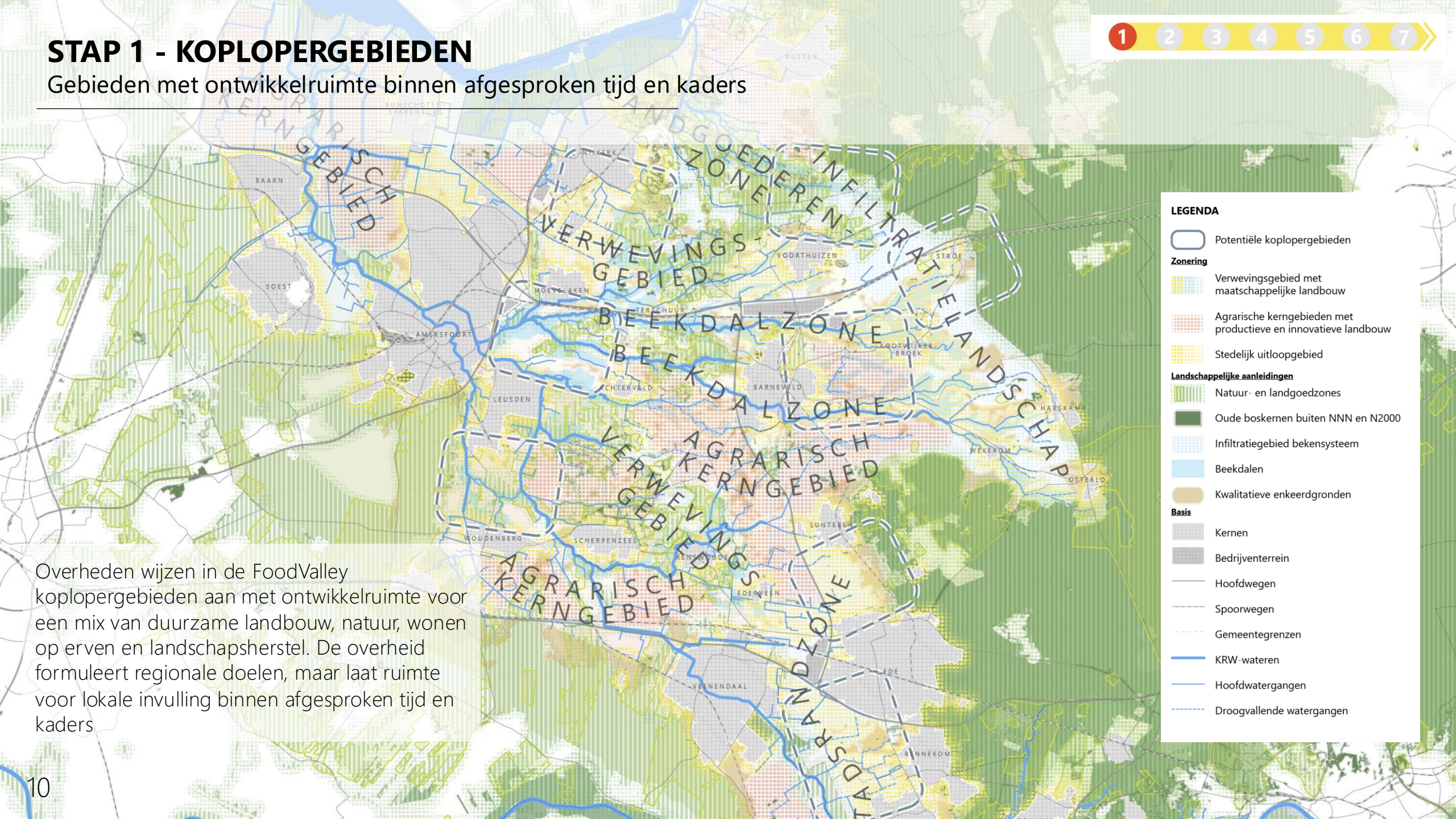
TOEKOMST

grondverbond speelt periodiek in op toekomstige ontwikkelingen

EXPLOITATIE
lange termijn

STAP 1 - KOPLOPERGEBIEDEN

Gebieden met ontwikkelruimte binnen afgesproken tijd en kaders

LEGENDA

Potentiële koplopergebieden

Zonering

- Verwevingsgebied met maatschappelijke landbouw
- Agrarische kerngebieden met productieve en innovatieve landbouw
- Stedelijk uitloopgebied

Landschappelijke aanleidingen

- Natuur- en landgoedzones
- Oude boskernen buiten NNN en N2000
- Infiltratiegebied bekensysteem
- Beekdalen
- Kwalitatieve enkeerdgronden

Basis

- Kernen
- Bedrijventerrein
- Hoofdwegen
- Spoorwegen
- Gemeentegrenzen
- KRW-waters
- Hoofdwatgangen
- Droogvallende watgangen

Overheden wijzen in de FoodValley koplopergebieden aan met ontwikkelruimte voor een mix van duurzame landbouw, natuur, wonen op erven en landschapsherstel. De overheid formuleert regionale doelen, maar laat ruimte voor lokale invulling binnen afgesproken tijd en kaders

STAP 2 - GRONDVERBOND

Perceeleigenaren nemen initiatief tot vorming grondverbond

Boeren en grondeigenaren organiseren zich vrijwillig in een collectief dat zich richt op duurzame samenwerking met erfbewoners, maatschappelijke organisaties, overheden en investeerders.

In Barneveld-Oost dromen we van...

Natuurinclusieve landbouw in de Natuurrandzone van de Veluwe

Leefbare erven in het landelijk gebied met gezonde mobiliteit

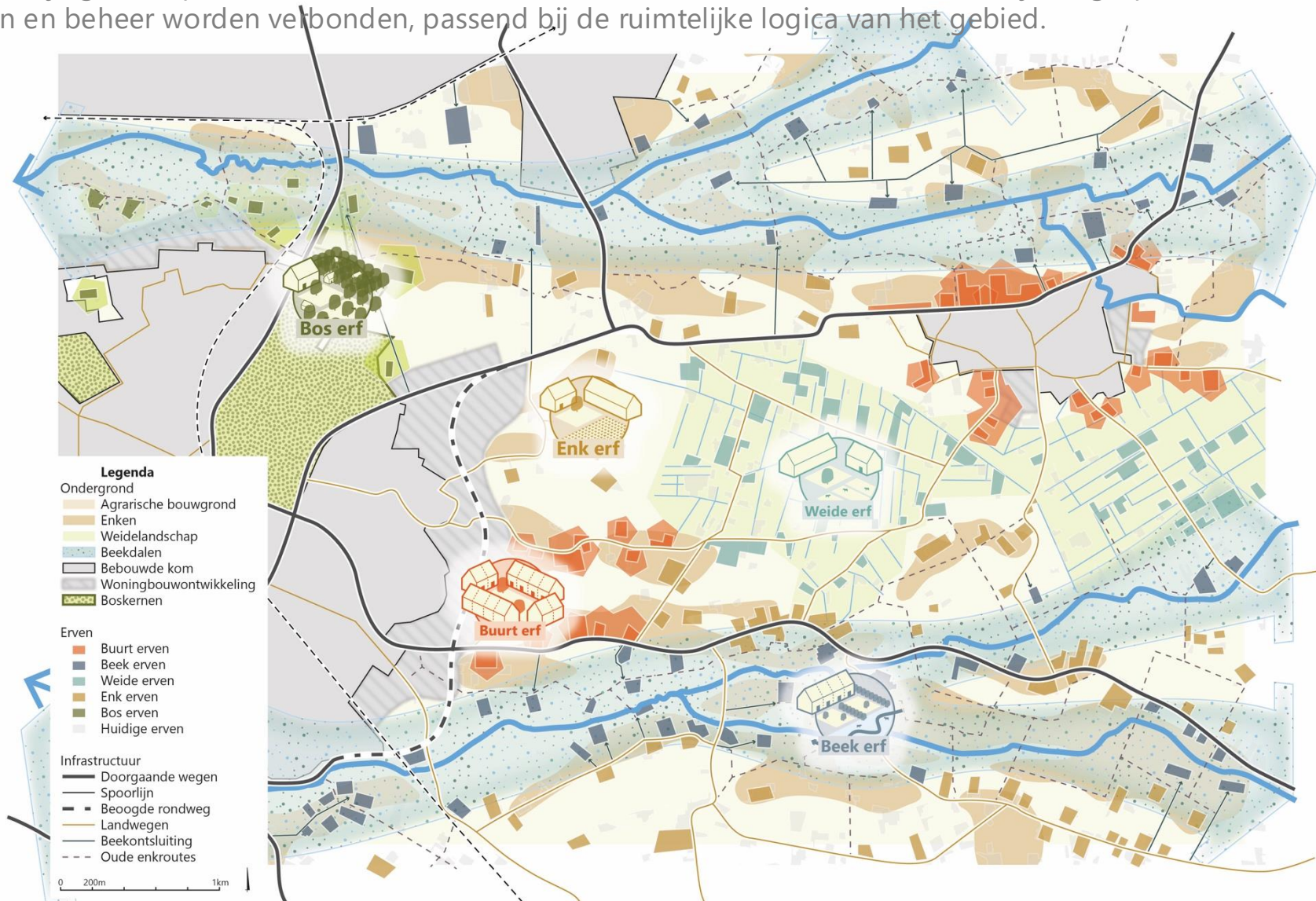
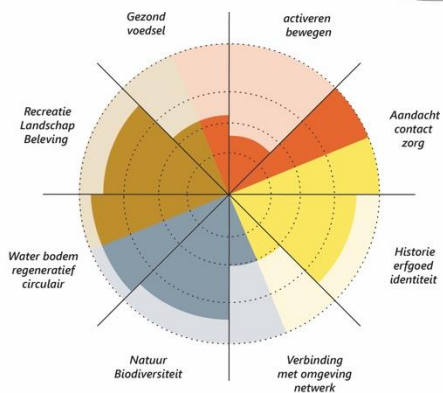
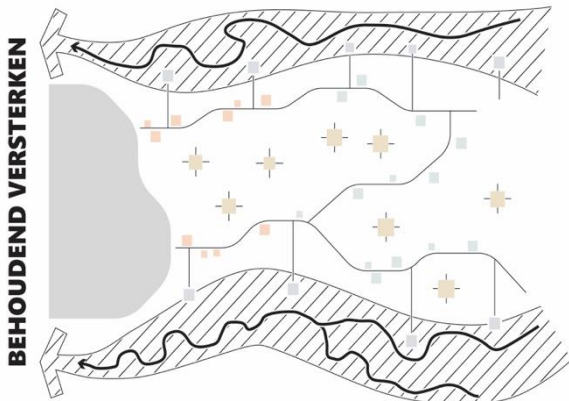
Natuurlijke beekdalen als recreatief uitloopgebied met gezond en genoeg water

STAP 3 - GEBIEDSPLAN

Opstellen van een collectief gebiedsplan met financiële en maatschappelijke ademruimte

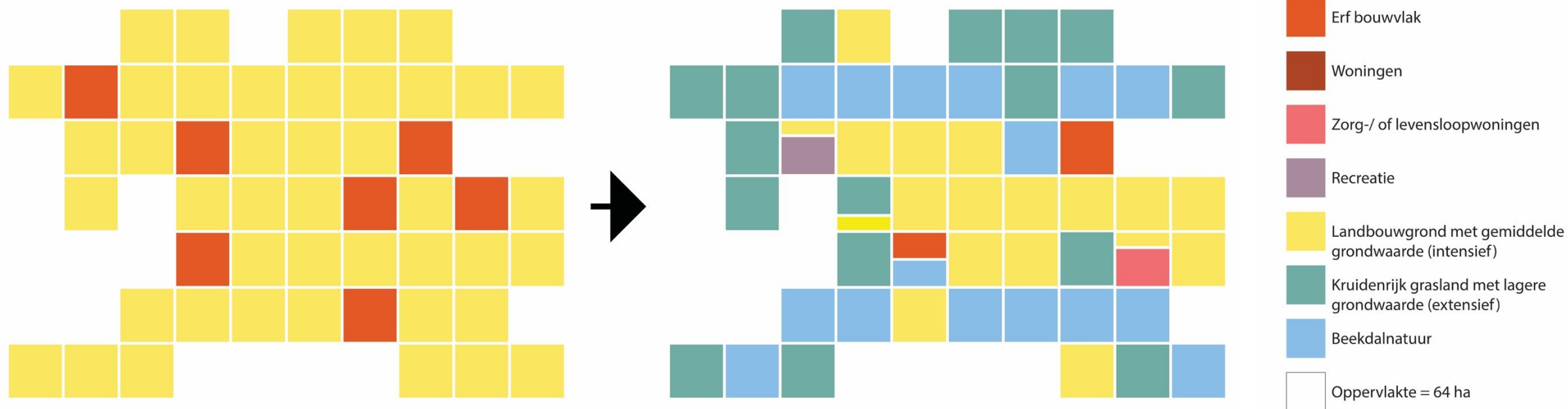
Het grondverbond ontwikkelt een gezamenlijk gebiedsplan en businesscase met voldoende ademruimte waarin ruimtelijke ingrepen, maatschappelijke prestaties, investeringen en beheer worden verbonden, passend bij de ruimtelijke logica van het gebied.

STAP 4 - FUNDAMENT

Borgen financieel en planologisch fundament door grondverbond en overheden

Binnen het grondverbond worden grondwaarden, ontwikkelrechten, kosten en baten eerlijk verevend. Hiermee kunnen verschillende ingrepen elkaar versterken en wordt schuifruimte aangewend om de financiële en maatschappelijke puzzel op te lossen tot een niveau dat financiering en planologische verankering mogelijk maakt.

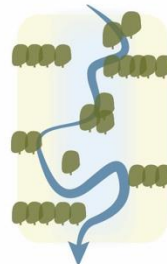

STAP 5 – BOUWSTENEN

Ruilen en inrichten kavels

Het grondverbond treedt op als uitvoeringsorganisatie voor het ruilen van kavels, collectieve maatregelen en projecten op basis van passende landschappelijke inrichtingsprincipes en functionele bouwstenen voor erven en percelen.

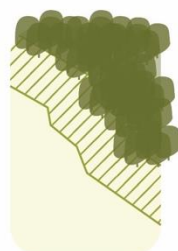
a. Landschappelijke inrichtingsprincipes voor een gezond en gelukkig, leefbaar landschap

Beekdal

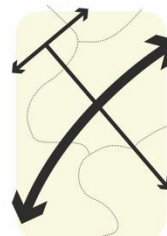
Agrarisch kerngebied

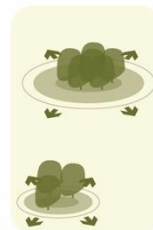
Natuur-randzone

Stads-randzone

Infrastructuur & routes

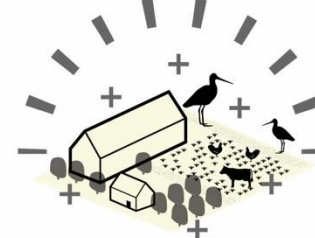

(Oude) Boskernen

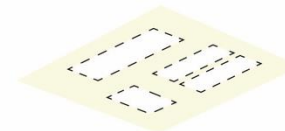
b. Ontwikkelopties Innoveren, transformeren of saneren

Innoveren

Transformeren

Saneren

c. Functionele bouwstenen op perceelsniveau invulling geven aan transformeren

Wonen

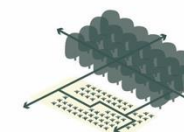
Zorg

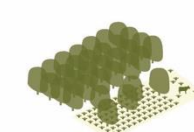
Ontmoeting

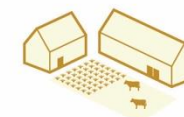
Horeca

Recreatie

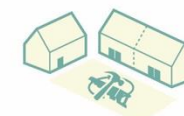
Natuurontwikkeling

Agrarisch extensief

Agrarisch intensief

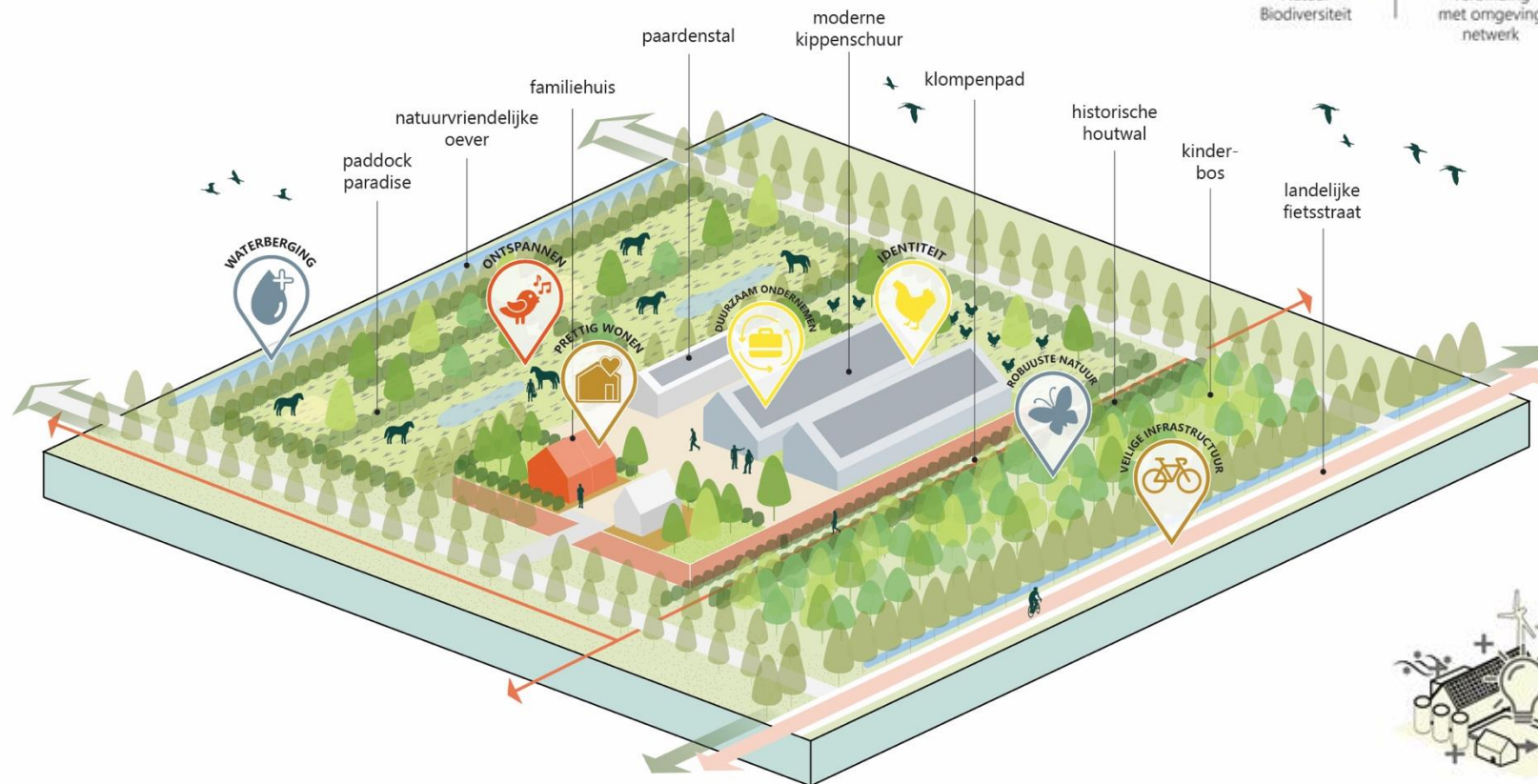
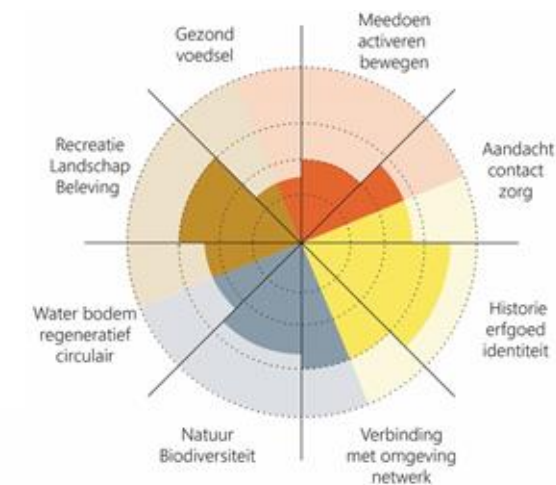
Midden-Kleinbedrijf

5 ONTWIKKELOPTIE innoveren

'De veen-o-meent'

1 2 3 4 5 6 7

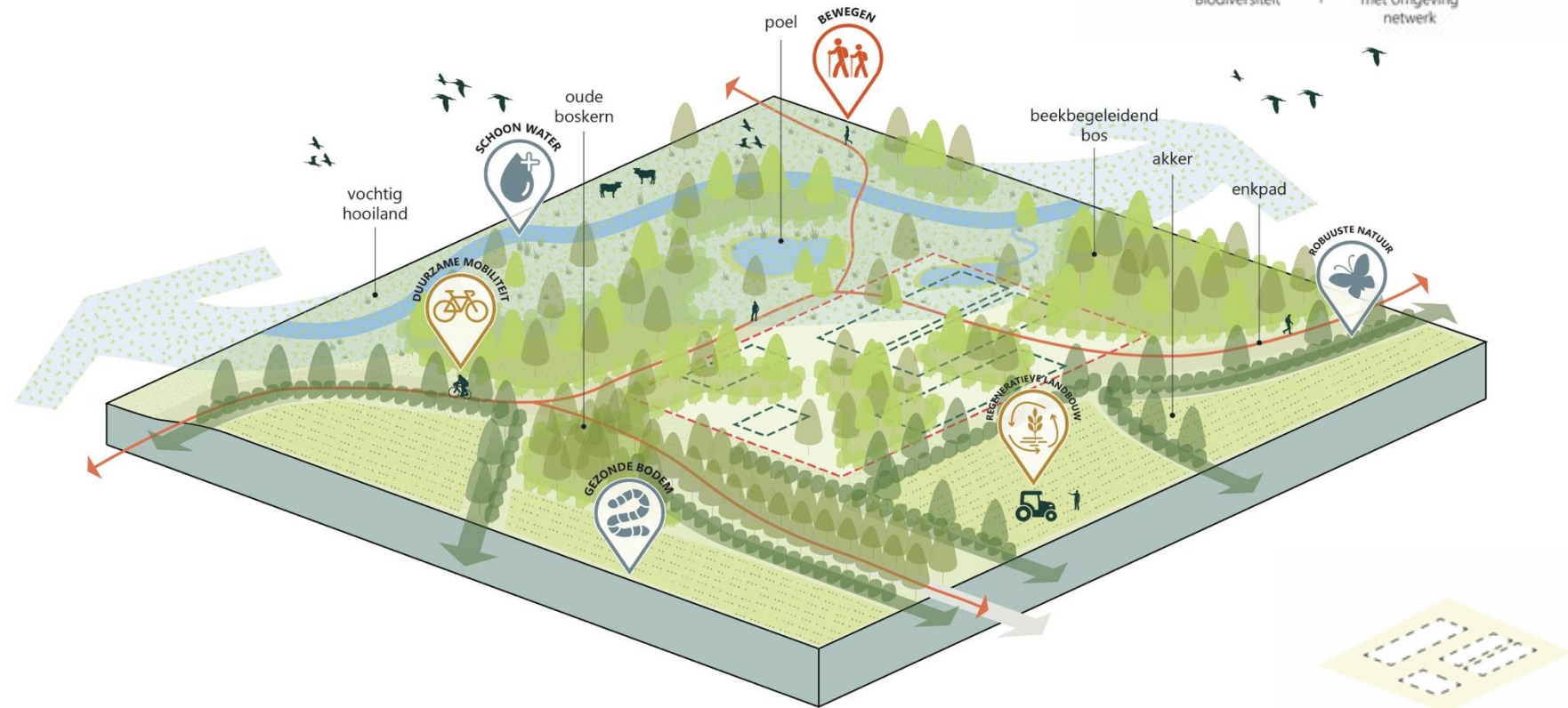
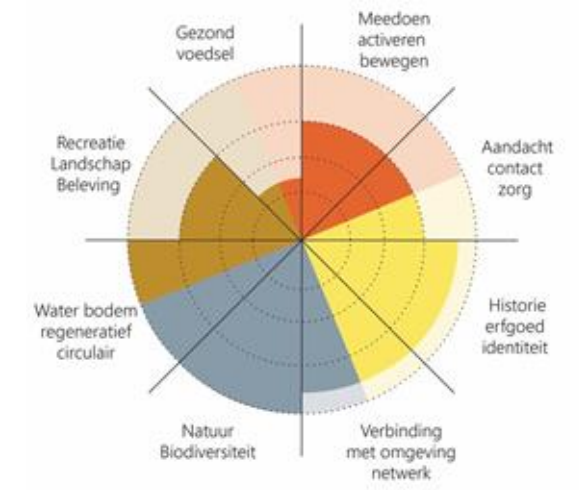
Innoveren

5 ONTWIKKELOPTIE saneren

'Het natuurerf'

1 2 3 4 5 6 7

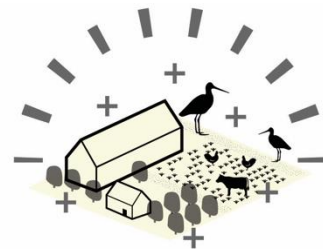
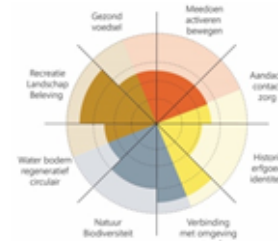
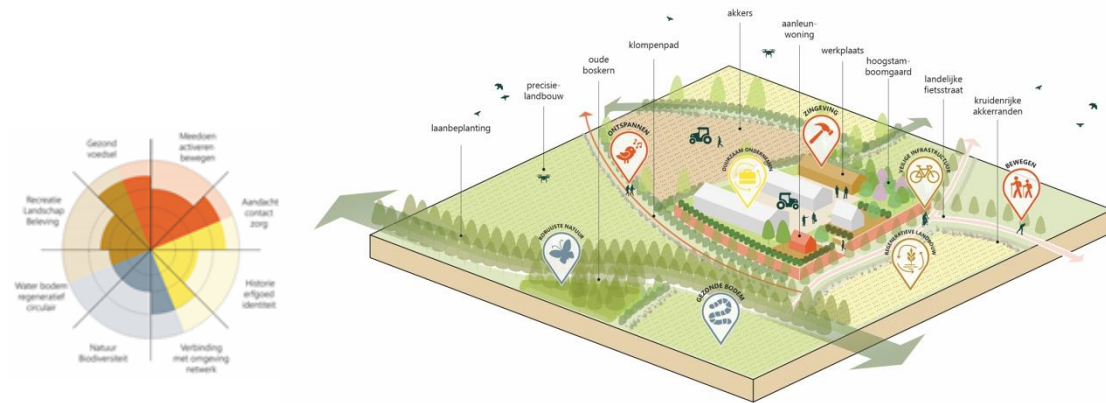
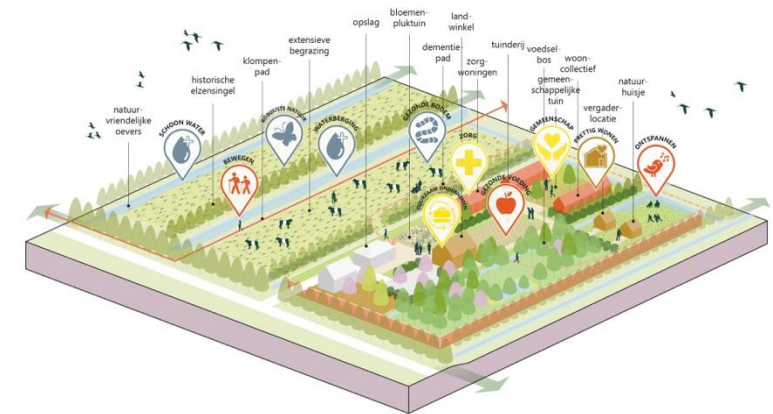
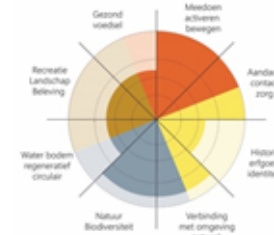
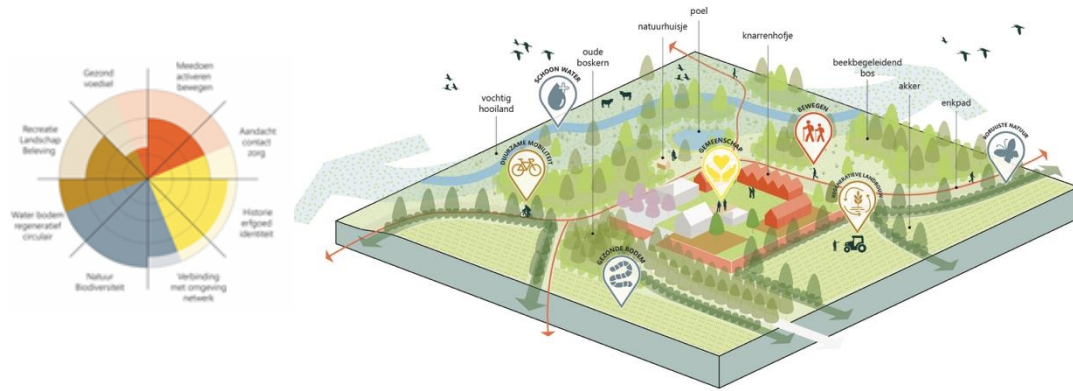

Saneren

5 ONTWIKKELOPTIE transformeren

Transformaties: stap voor stap

Transformaties passend bij de plek, de identiteit van het gebied en de identiteit van de (agrarisch) ondernemer o.b.v. toekomstbeeld van de volgende generatie.

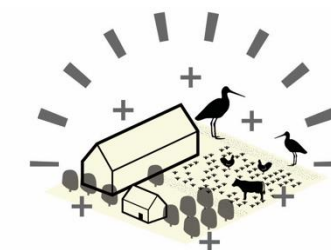
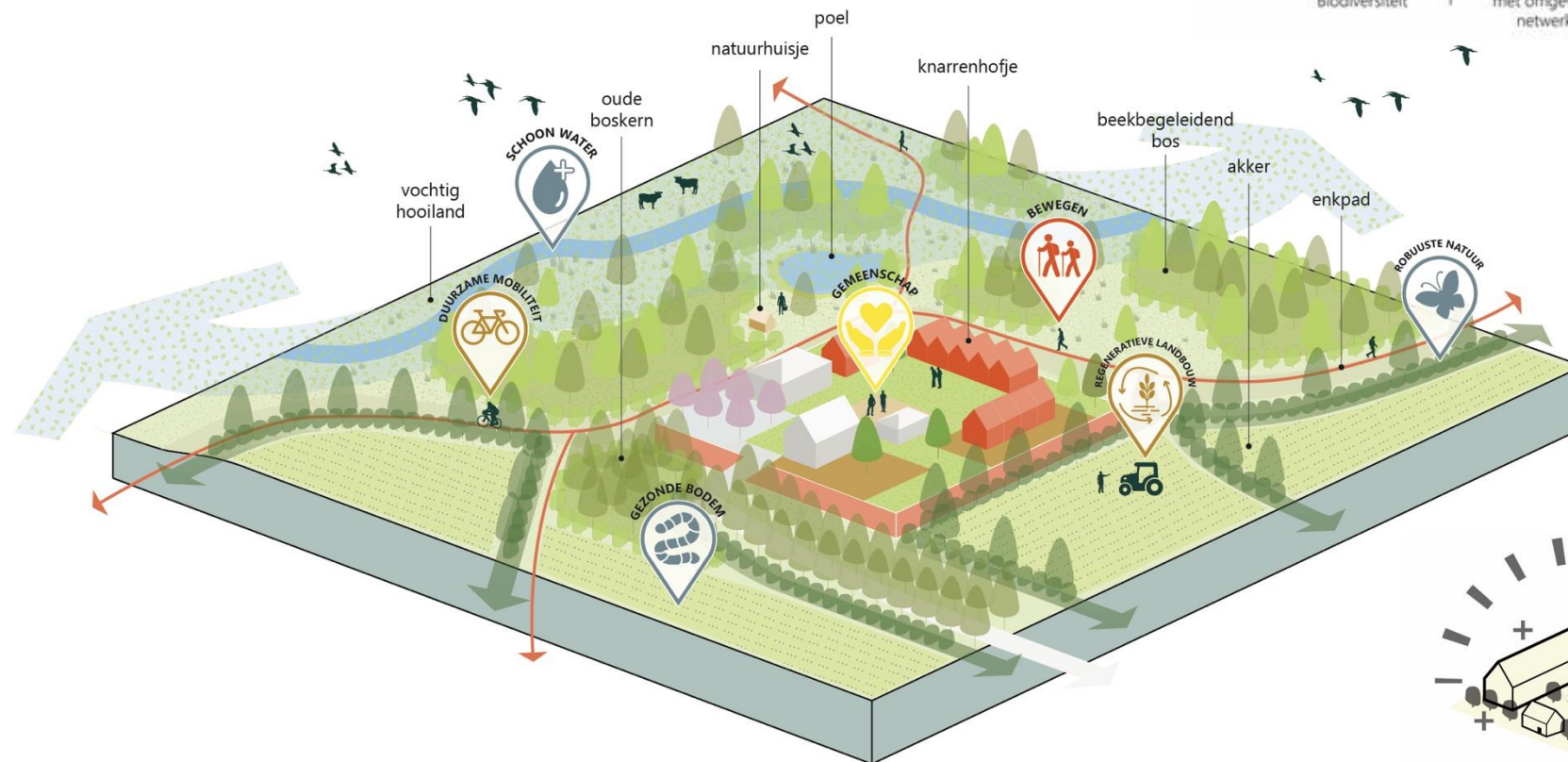
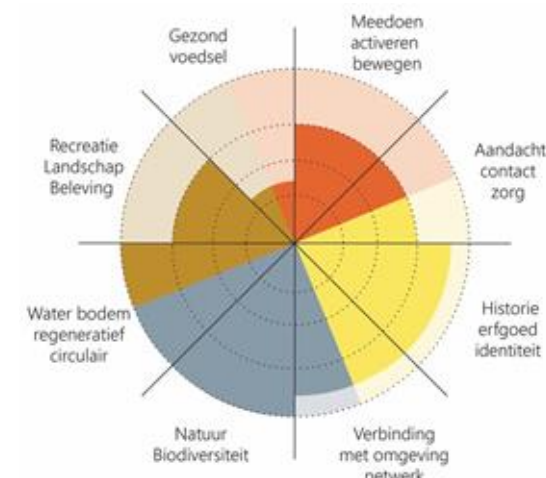
Transformeren

5 ERFTYPOLOGIE – beeklandschap

‘Het beekbuurtje’

1 2 3 4 5 6 7

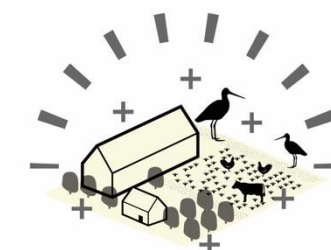
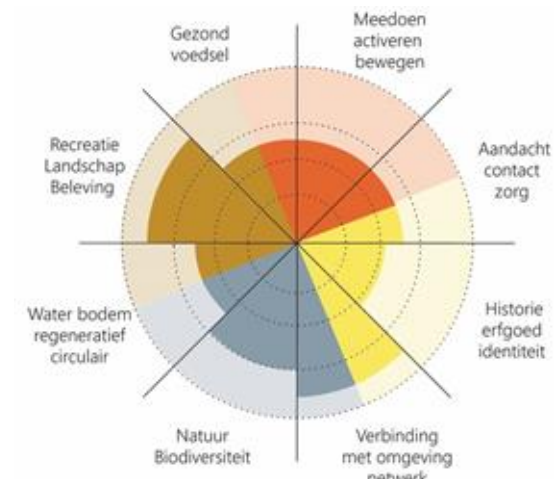
Transformeren

5 ERFTYPOLOGIE – bosrandzone

'Het holtgemeen'

1 2 3 4 5 6 7

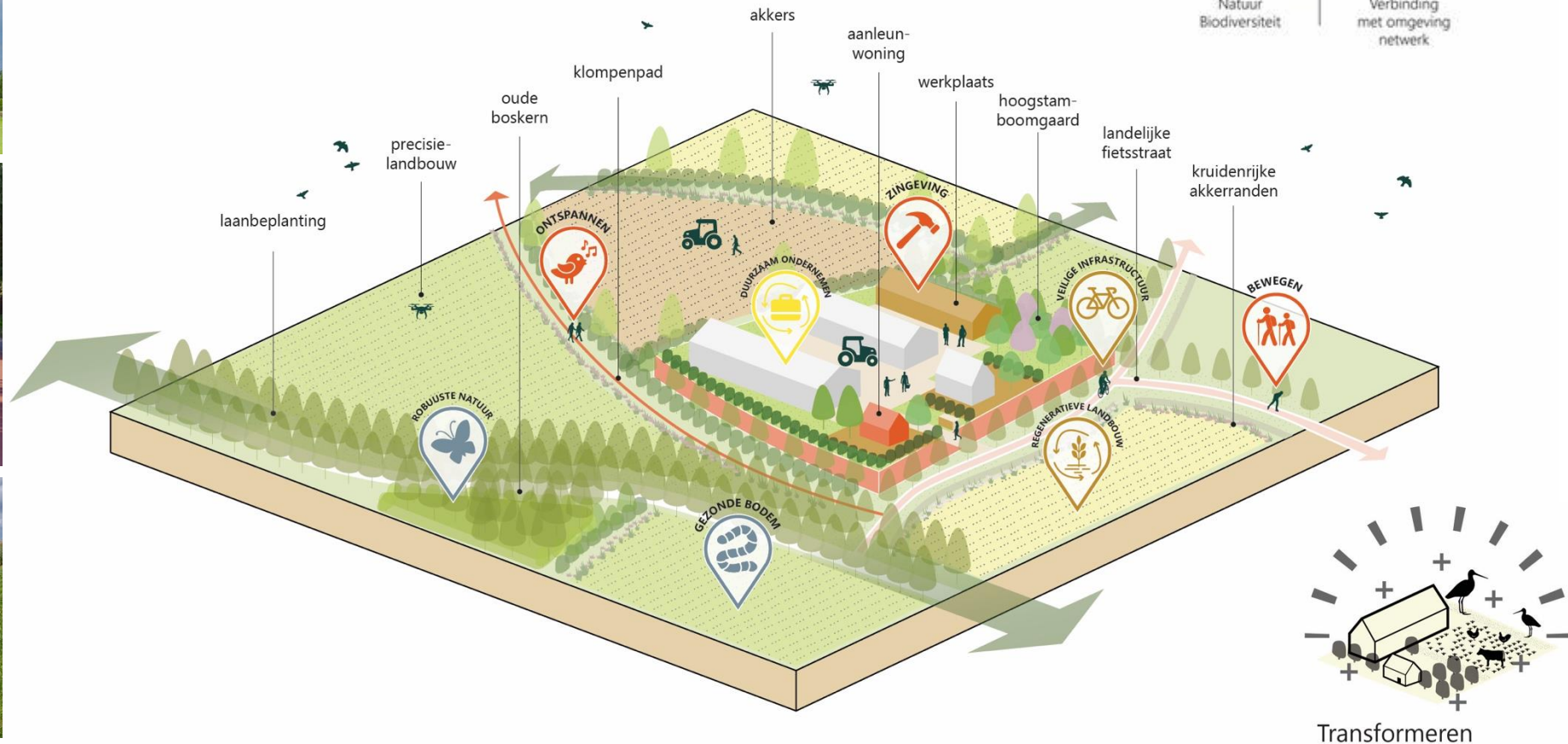
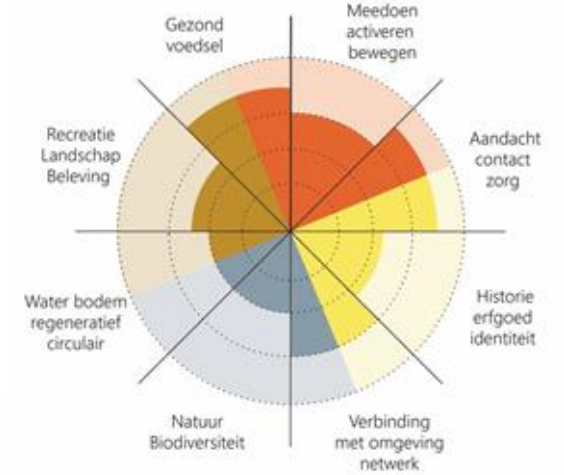
Transformeren

5 ERFTYPOLOGIE – kampenlandschap

‘De makersmarke’

1 2 3 4 5 6 7

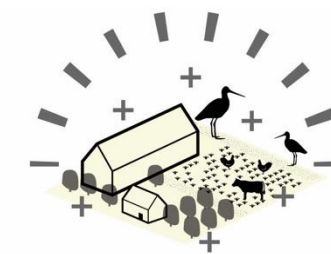
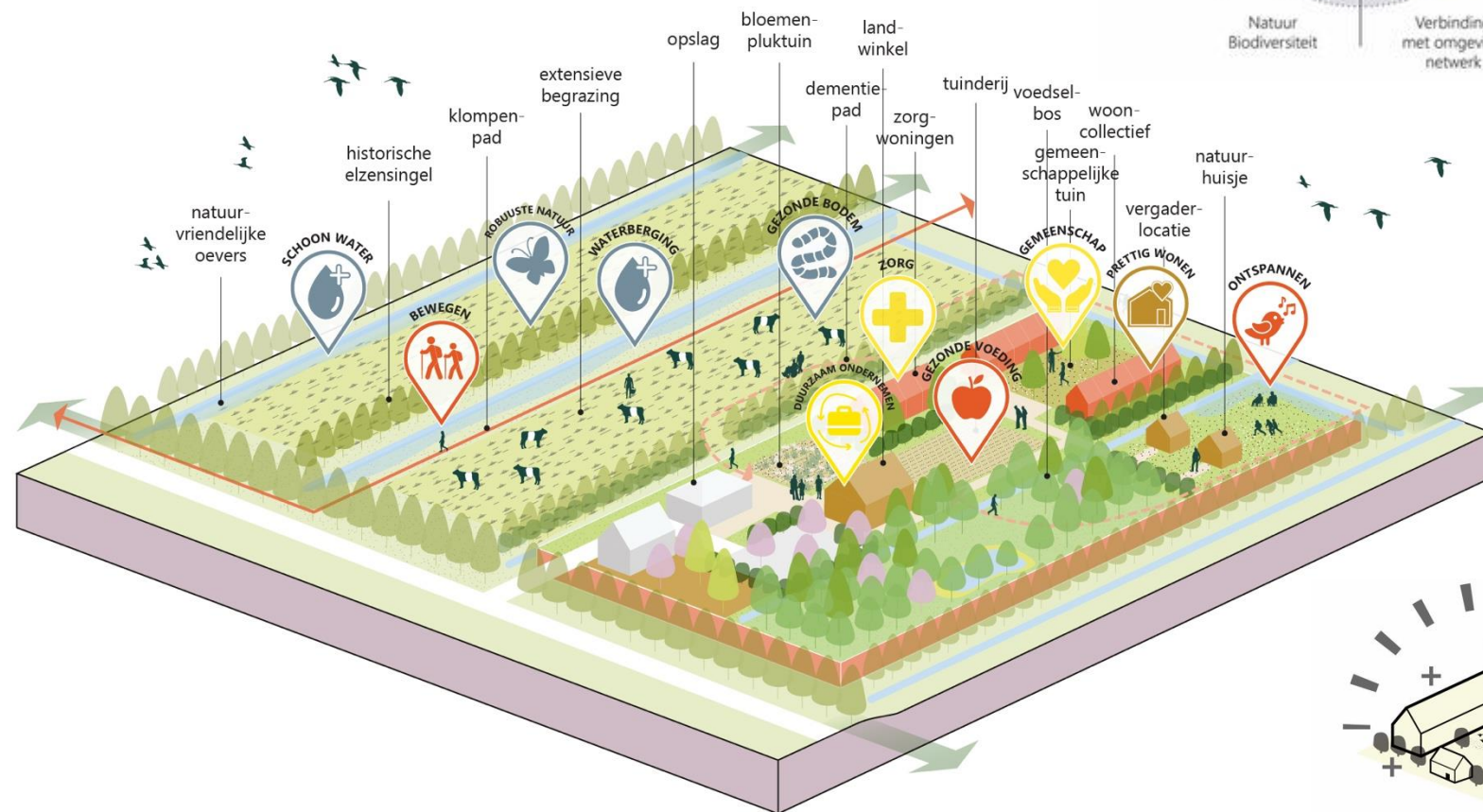
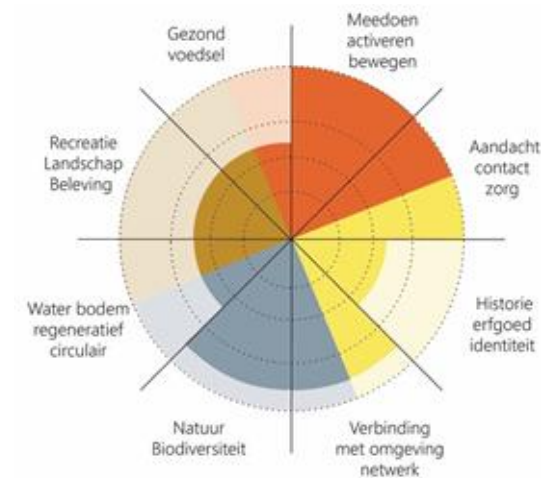

5 ERFTYPOLOGIE – weidelandschap

'Het kamercollectief'

1 2 3 4 5 6 7

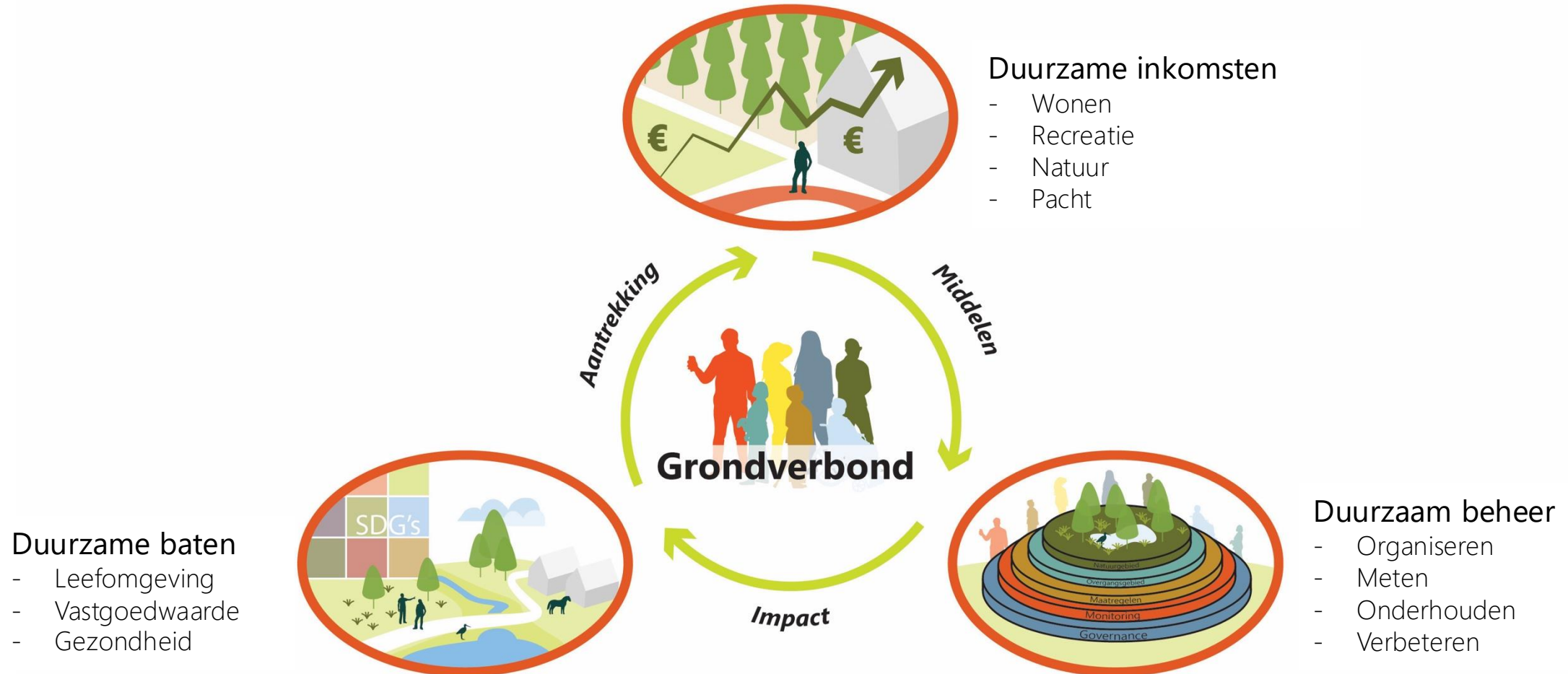

Transformeren

STAP 6 - LANDSCHAPSBEHEER

Langjarige instandhouding landschap met inkomstenstromen uit exploitatie

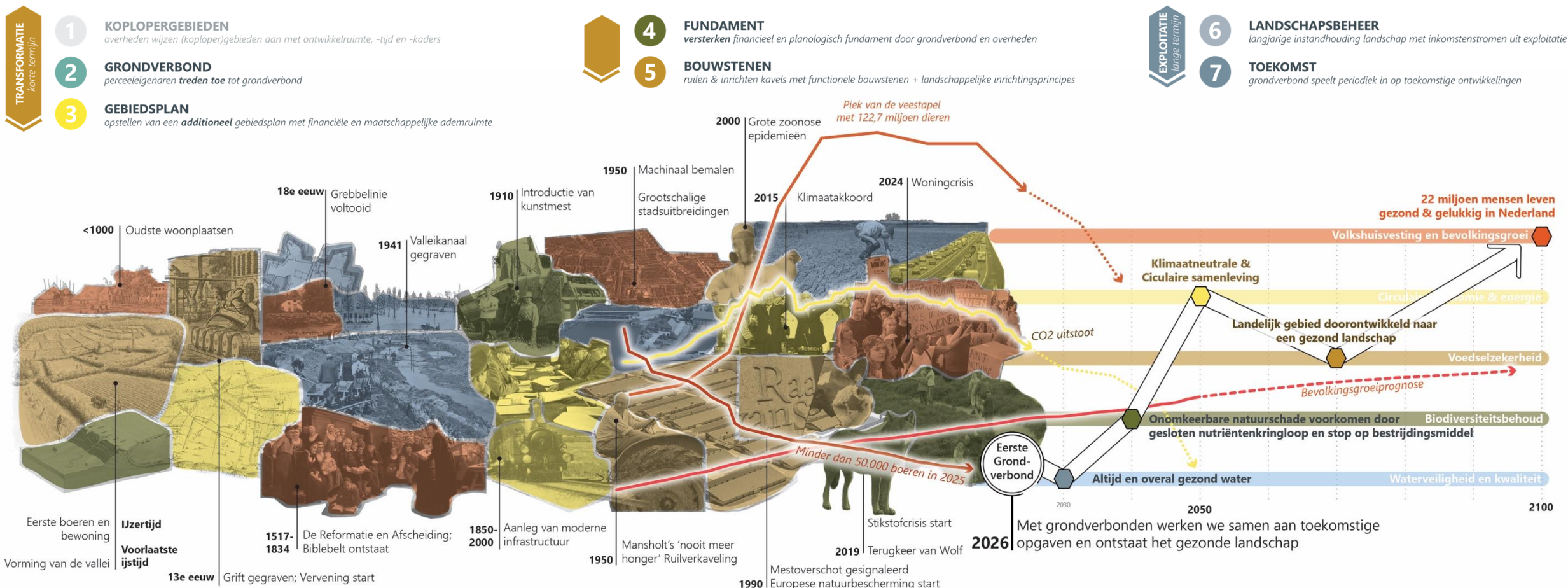
Inkomsten uit woningen, recreatie en duurzame pacht worden aangewend voor duurzaam beheer van het landschap. Zo borgt het grondverbond de baten van het gebiedsplan op de lange termijn.

STAP 7 - TOEKOMST

Grondverbond speelt periodiek in op toekomstige ontwikkelingen

Het grondverbond actualiseert het gebiedsplan periodiek en ontwikkelt zich als lerende organisatie die binnen de afgesproken kaders inspelt op nieuwe kansen en maatschappelijke opgaven. Nieuwe toetreders doorlopen een deel van de 7 stappen.

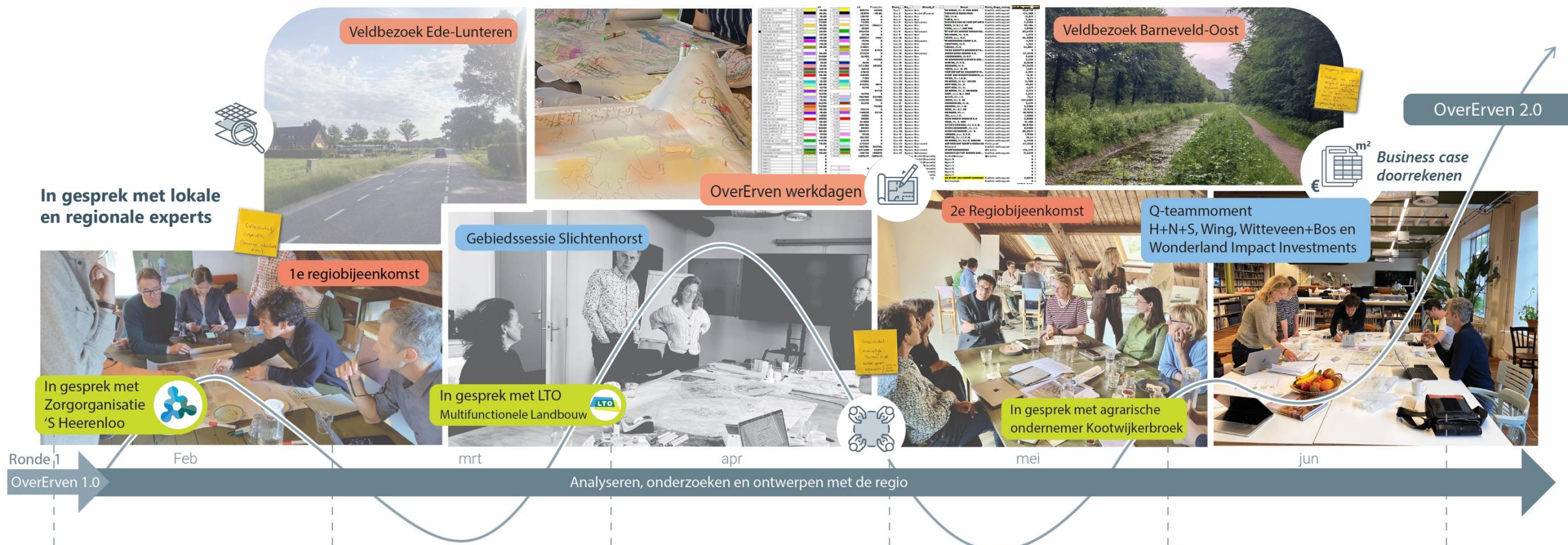
DE DROOM

Barneveld-Oost

TOTSTANDKOMING

Gevoed door stakeholders uit het gebied

OverErven "wenst voor de volgende generatie: het leren samen zijn, contact maken & houden met elkaar en met de natuur en faciliteert het maken van bewuste keuzes"

Jolanda Bergstra – Veiligheids-en-Gezondheidsregio-Gelderland-Midden (VGGM)

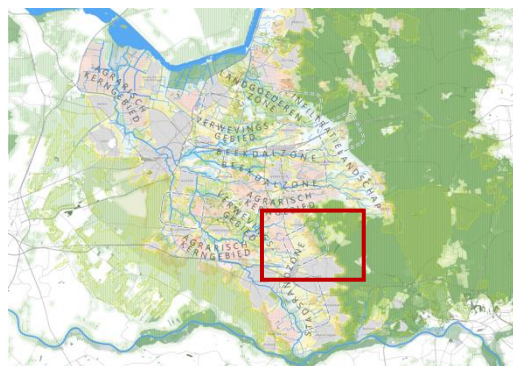
REMEDIE VOOR ANDER KOPLOPERGEBIED

Ede-Lunteren

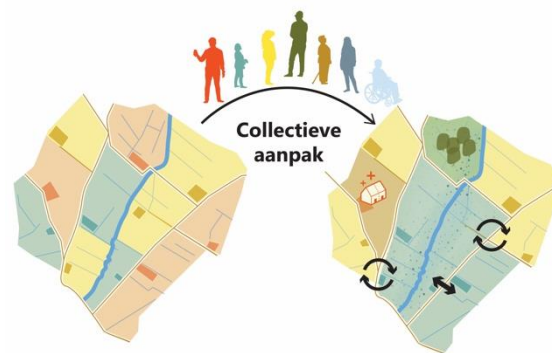
1 2 3 4 5 6 7

Witteveen Bos
H+N+
S+ + wing
partner in ruimte en ontwikkeling

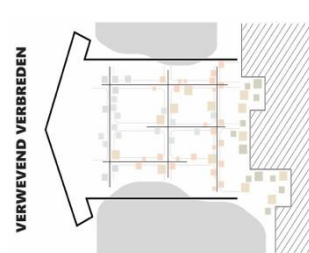
1 STAP 1 koplopergebied

2 STAP 2 grondverbond

3 STAP 3 gebiedsplan

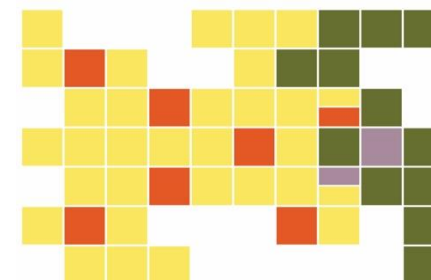

7 STAP 7 toekomst

6 STAP 6 exploitatie

5 STAP 5 bouwstenen

4 STAP 4 fundament

